

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

24. juuni 2014*

Tühistamishagi — Otsus 2011/640/ÜVJP — Õiguslik alus — Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) — ELL artikkel 37 — Rahvusvaheline leping, mis on seotud eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga — ELTL artikli 218 lõike 6 teine lõik — Kohustus teavitada parlamenti viivitamata ja täielikult — ELTL artikli 218 lõige 10 — Tagajärgede kehtivuse säilitamine

Kohtuasjas C-658/11,

mille ese on 21. detsembril 2011 ELTL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagi,

Euroopa Parlament, esindajad: R. Passos, A. Caiola ja M. Allik, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

keda toetab:

Euroopa Komisjon, esindajad: M. Konstantinidis, R. Troosters ja L. Gussetti, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astujad,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: F. Naert, G. Étienne, M. Bishop ja G. Marhic,

kostja,

keda toetavad:

Tšehhi Vabariik, esindajad: M. Smolek, E. Ruffer ja D. Hadroušek,

Prantsuse Vabariik, esindajad: G. de Bergues, N. Rouam ja E. Belliard,

Itaalia Vabariik, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Rootsi Kuningriik, esindaja: A. Falk,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: L. Christie ja A. Robinson, keda abistasid D. Beard, QC, ja *barrister* G. Facenna,

menetlusse astujad,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts, kodade presidendid A. Tizzano (ettekandja), M. Ilešič, T. von Danwitz ja M. Safjan, kohtunikud J. Malenovský, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, D. Šváby, M. Berger, A. Prechal ja E. Jarašiūnas,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikus menetluses ja 17. septembri 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 30. jaanuari 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Euroopa Parlament esitab oma hagiavalduses esiteks nõude tühistada nõukogu 12. juuli 2011. aasta otsus 2011/640/ÜVJP Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise lepingu, mis käsitleb piraatlusjuhtumi toimepanemises kahtlustatavate isikute ja kinnipeetud seonduvate vahendite Euroopa Liidu juhitud merevägede poolt Mauritiuse Vabariigile üleandmise tingimusi ning piraatlusjuhtumi toimepanemises kahtlustatavate isikute olukorda pärast üleandmist, allkirjastamise ja sõlmimise kohta (ELT L 254, lk 1, edaspidi vastavalt „vaidlustatud otsus” või „EL-i ja Mauritiuse leping”) ning teiseks säilitada selle otsuse tagajärgede kehtivus.

Õiguslik raamistik

- 2 EL lepingu V jaotise 2. peatükki „Erisätted ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta” kuuluvas artiklis 36 on sätestatud:

„Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja konsulteerib regulaarselt Euroopa Parlamendiga ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika põhiaspektide ja põhivalikute suhtes ning teavitab parlamenti asjaomaste poliitikavaldkondade arengust. Ta tagab, et Euroopa Parlamendi arvamusi võetakse asjakohaselt arvesse. Euroopa Parlamendi teavitamise võib teha ülesandeks eriesindajatele.

Euroopa Parlament võib nõukogule ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale esitada küsimusi või anda talle soovitusi. Ta peab kaks korda aastas mõttevahetust ühise välis- ja julgeolekupoliitika, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamisel saavutatud edusammude üle.”

- 3 ELL artikkel 37, mis kuulub samasse peatükki, on sõnastatud järgmiselt:

„Liit võib sõlmida lepinguid ühe või mitme riigiga või rahvusvahelise organisatsiooniga käesoleva peatükiga hõlmatud valdkondades.”

4 ELTL artikkel 218 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Ilma et see piiraks artikli 207 sätete kohaldamist, peetakse liidu ja kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide vaheliste lepingute üle läbirääkimisi ja selliseid lepinguid sõlmitakse vastavalt järgmisele menetlusele.

2. Nõukogu annab loa alustada läbirääkimisi, võtab vastu läbirääkimisjuhised, annab loa lepingutele alla kirjutada ja sõlmib lepingud.

3. Komisjon või liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, kui kavandatav leping on eranditult või peamiselt seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, annab soovitusi nõukogule, kes võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ning nimetatakse sõltuvalt kavandatava lepingu teemast liidu läbirääkija või läbirääkimisrühma juht.

[...]

5. Läbirääkija ettepaneku põhjal võtab nõukogu vastu otsuse, millega antakse luba lepingule alla kirjutada ja vajaduse korral seda enne jõustumist ajutiselt kohaldada.

6. Nõukogu võtab läbirääkija ettepaneku põhjal vastu otsuse lepingu sõlmimise kohta.

Välja arvatud juhul, kui leping on seotud eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, võtab nõukogu vastu otsuse lepingu sõlmimise kohta:

a) pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist järgmistel juhtudel:

[...]

v) lepingud, mis hõlmavad valdkondi, mille suhtes kohaldatakse kas seadusandlikku tavamenetlust või seadusandlikku erimenetlust, mille puhul on nõutav Euroopa Parlamendi nõusolek.

[...]

b) pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga muudel juhtudel. [...]

[...]

10. Euroopa Parlamenti teavitatakse viivitamata ja täielikult kõigil menetluse etappidel.

[...]”.

5 Nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeede 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks (ELT L 301, lk 33), muudetud nõukogu 7. detsembri 2010. aasta otsusega 2010/766/ÜVJP (ELT L 327, lk 49), (edaspidi „ühismeede 2008/851”) põhineb ELL artiklil 14, artikli 25 kolmandal lõigul ja artikli 28 lõikel 3.

6 Ühismeetme artikkel 1 „Missioon” näeb lõikes 1 ette järgmist:

„Euroopa Liit [...] viib julgeolekunõukogu resolutsioonide 1814 (2008), 1816 (2008) ja 1838 (2008) toetuseks läbi sõjalise operatsiooni (edaspidi nimetatud „Atalanta”), täites Montego Bays 10. detsembril 1982 allakirjutatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni (edaspidi nimetatud „ÜRO mereõiguse konventsioon”) artiklis 100 ja järgnevates artiklites piraatluse puhul lubatud tegevuse nõudeid ning eelkõige kolmandate riikide ees võetud kohustusi, et aidata kaasa:

- Somaalia ümberasustatud elanikele toiduabi toimetavate maailma toiduabi programmi laevade kaitsmisele kooskõlas julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1814 (2008);
- Somaalia ranniku lähedal liikuvate rünnaku vastu kaitsetute laevade kaitsele ja samas aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamisele, ennetamisele ja ohjamisele kooskõlas julgeolekunõukogu resolutsioonis 1816 (2008) sätestatud volitustega.”

7 Nimetatud ühismeetme artikkel 2 pealkirjaga „Mandaat” näeb ette:

„Vastavalt kohaldatavale rahvusvahelisele õigusele, eelkõige ÜRO mereõiguse konventsioonile, ning julgeolekunõukogu resolutsioonidele 1814 (2008), 1816 (2008) ja 1838 (2008) kehtestatud tingimustele ning oma võimete piires Atalanta:

[...]

- e) võttes arvesse pädevatele riikidele nende kohtuvõimu võimalikuks teostamiseks artiklis 12 ette nähtud tingimusi, võib oma valvataval alal vahistada, pidada kinni ja üle anda isikuid, keda kahtlustatakse selles, et nad kavatsesid toime panna, panevad toime või on toime pannud ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklites 101 ja 103 osutatud piraatlusjuhtumi või relvastatud röövimise, ning võtta oma kontrolli alla piraatlusjuhtumis või relvastatud röövimises osalenud laevu või piraatlusjuhtumi või relvastatud röövimise käigus kaaperdatud mereröövlite valduses olevaid laevu ning samuti nimetatud laevade pardal olevat vara;

[...]”.

8 Ühismeetme 2008/851 artikkel 10 „Kolmandate riikide osalemine” on sõnastatud järgmiselt:

„1. Ilma et see piiraks [liidu] sõltumatust otsuste tegemisel ja ühtset institutsioonilist raamistikku ning kooskõlas Euroopa Ülemkogu asjakohaste suunistega, võib operatsioonis osalema kutsuda kolmandaid riike.

[...]

3. Kolmandate riikide osalemist käsitlev üksikasjalik kord kehtestatakse [ELL artiklis 37] sätestatud menetluse kohaselt sõlmitavas kokkuleppes. [...] Kui [liit] ja kolmas riik on sõlminud kokkuleppe, millega kehtestatakse raamistik kõnealuse kolmanda riigi osalemise kohta [liidu] kriisiohjamisoperatsioonides, kehtivad sellise kokkuleppe sätted kõnealuse operatsiooni kontekstis.

[...]

6. Operatsioonil osalevate kolmandate riikide poolt nende jurisdiktsioonilise pädevuse alusel vahistatud ja kinni peetud isikute kõnealusele riigile üleandmise tingimused määratakse kindlaks lõikes 3 nimetatud osalemist käsitlevate kokkulepete sõlmimisel või rakendamisel.”

- 9 Ühismeetme artiklis 12 „Vahistatud ja kinnipeetud isikute üleandmine jurisdiktsioonilise pädevuse teostamiseks” on sätestatud:

„1. Somaalia poolt liikmesriikidele või kolmandatele riikidele antud loa alusel teostada oma jurisdiktsiooni ning lähtudes samal ajal ka ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklist 105, antakse isikud, keda kahtlustatakse selles, et nad kavatsesid toime panna, panevad toime või on toime pannud ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklis 103 osutatud piraatlusjuhtumi või relvastatud röövimise Somaalia territoriaalvetes või avamerel, kes on kohtuvõimu teostamiseks vahistatud või kinni peetud, ning nende tegude toimepanemiseks kasutatud vahendid üle:

- selle operatsioonil osaleva liikmesriigi või kolmanda riigi pädevatele asutustele, kelle lipu all isikud kinni pidanud laev sõidab, või
- kui see riik ei saa või ei taha oma jurisdiktsiooni teostada, mõnele teisele liikmesriigile või kolmandale riigile, kes on avaldanud soovi teostada oma jurisdiktsiooni nende isikute ja vahendite suhtes.

2. Mitte ühtki lõikes 1 nimetatud isikut ei tohi anda üle mõnele kolmandale riigile, kui üleandmise tingimustes ei ole kolmanda riigiga vastavalt kohaldatavale rahvusvahelisele õigusele, eelkõige inimõigustealasele rahvusvahelisele õigusele kokku lepitud, et tagada eelkõige see, et kedagi ei mõistetak surma, piinataks või koheldaks muul moel julmalt, ebainimlikult või alandavalt.”

- 10 EL-i ja Mauritiuse lepingu artikli 2 „Mõisted” kohaselt:

„Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „Euroopa Liidu juhitud mereväed (EUNAVFOR)” – ELi sõjaline peakorter ja ELi operatsioonis Atalanta osalevad riikide kontingendid, nende laevad, õhusõidukid ja vahendid;

[...]”.

- 11 Lepingu artikkel 1 „Eesmärk” sätestab:

„Käesoleva lepinguga määratakse kindlaks tingimused ja kord, mida kohaldatakse

- a) selliste isikute üleandmise suhtes, keda kahtlustatakse selles, et nad üritavad toime panna, panevad toime või on toime pannud piraatlusjuhtumi operatsiooni EUNAVFOR piirkonnas [...], ning kes on EUNAVFORi poolt kinni peetud;
- b) EUNAVFORi poolt konfiskeeritud seonduvate vahendite EUNAVFORilt Mauritiusele üleandmise suhtes ning
- c) üleantud isikute kohtlemise suhtes.”

- 12 Ühtlasi on EL-i ja Mauritiuse lepingu artiklis 3 sätestatud üldpõhimõtted, mis reguleerivad selliste isikute, keda kahtlustatakse piraatluses ja kes on EUNAVFOR-i poolt kinni peetud, samuti EUNAVFOR-i poolt konfiskeeritud seonduvate vahendite Mauritiuse Vabariigile üleandmise korda ja tingimusi. Lisaks reguleerib lepingu artikkel 4 üleantud isikute kohtlemist, nende suhtes kohtuvõimu teostamist ja nende üle kohtu mõistmist, kusjuures artikliga 5 on keelatud neile isikutele surmanuhtluse määramine. Sama lepingu artiklis 6 on ette nähtud meetmed, mis puudutavad nimetatud isikute üleandmisega seotud dokumente, täpsemalt registreerimist ja teatiste esitamist, ning artikli 7 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud, et EUNAVFOR abistab oma vahendite ja võimete piires Mauritiuse Vabariiki üleantud isikutega seonduvas uurimises ja nende suhtes kohtuvõimu teostamises. Selles osas näeb EL-i ja Mauritiuse lepingu artikli 7 lõige 3 ette lepingupoolte võimaluse kohaldada

rahalise, tehnilise ja muu abi rakenduskorda, et võimaldada üleantud isikute üleandmist, kinnipidamist, nendega seotud uurimist, neile süüdistuse esitamist ja nende üle kohtu mõistmist. Lõpetuseks on lepingu artiklitega 10 ja 11 kehtestatud lepingu rakenduskord ja jõustumise kord.

Vaidluse taust ja vaidlustatud otsus

- 13 Nõukogu andis 22. märtsil 2010 liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale loa alustada läbirääkimisi, et sõlmida isikute üleandmise lepingud liidu ja teatavate kolmandate riikide vahel, kaasa arvatud Mauritiuse Vabariik.
- 14 Nõukogu teavitas parlamenti sellest otsusest samal päeval saadetud kirjaga.
- 15 Läbirääkimiste tulemusena võttis nõukogu 12. juulil 2011 ELL artikli 37 ning ELTL artikli 218 lõigete 5 ja 6 alusel vastu vaidlustatud otsuse, millega andis loa EL-i ja Mauritiuse lepingu allkirjastamiseks. Otsus avaldati Euroopa Liidu Teatajas 30. septembril 2011.
- 16 EL-i ja Mauritiuse leping allkirjastati 14. juulil 2011 ja sellest päevast kohaldati seda ajutiselt.
- 17 Nõukogu teavitas parlamenti vaidlustatud otsuse vastuvõtmisest 17. oktoobri 2011. aasta kirjaga.

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

- 18 Parlament nõuab, et Euroopa Kohus tühistaks vaidlustatud otsuse, säilitaks otsuse tagajärgede kehtivuse kuni uue otsuse vastuvõtmiseni ja mõistaks kohtukulud välja nõukogult.
- 19 Nõukogu palub Euroopa Kohtul esimese võimalusena tunnistada hagi osaliselt vastuvõetamatuks, jätta hagi ülejäänud osas põhjendamata töttu rahuldamata ja mõista kohtukulud välja parlamendilt. Teise võimalusena palub nõukogu juhul, kui Euroopa Kohus peaks vaidlustatud otsuse tühistama, säilitada selle tagajärgede kehtivus kuni uue otsuse vastuvõtmiseni.
- 20 Euroopa Kohtu presidendi 5. juuni 2012. aasta määrusega anti Tšehhi Vabariigile, Prantsuse Vabariigile, Itaalia Vabariigile, Rootsi Kuningriigile ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile luba astuda menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.
- 21 Euroopa Kohtu presidendi 20. novembri 2012. aasta otsusega lubati komisjonil astuda menetlusse parlamendi nõuete toetuseks menetluse suulises osas.

Hagi

- 22 Parlament põhjendab oma hagi kahe väitega, mis käsitlevad vastavalt ELTL artikli 218 lõike 6 teise lõigu ja ELTL artikli 218 lõike 10 rikkumist.

Esimene väide, et on rikutud ELTL artikli 218 lõike 6 teist lõiku

Poolte argumendid

- 23 Esimeses väites leiab parlament, et nõukogu on vaidlustatud otsust ekslikult pidanud lepinguks, mis on seotud „eranditult” ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga ELTL artikli 218 lõike 6 teise lõigu esimese lauseosa tähenduses, ning otsuse võis seega vastu võtta parlamenti kaasamata.

- 24 Parlament, keda komisjon selles küsimuses toetab, toob kõigepealt esile, et ELTL artikli 218 lõige 6 kehtestab üldreegli, mille kohaselt peab nõukogu enne rahvusvahelise lepingu sõlmimist olenevalt olukorrast kas saama parlamendilt nõusoleku või temaga konsulteerima. Ainult erandina lubab ELTL artikli 218 lõike 6 teise lõigu esimese lauseosa nõukogul sõlmida sellist lepingut parlamendi osaluseta, „kui leping on seotud eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga”. Seega, kuna säte on erandlik, tuleb seda tõlgendada täht-tähelt nii, et kui leping on seotud mitte ainult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, vaid ka muude liidu poliitikatega, tuleb parlament lepingu sõlmimise menetlusse kaasata.
- 25 Antud juhul on EL-i ja Mauritiuse leping, arvestades selle eesmärki ja sisu, seotud mitte ainult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, vaid ka õigusalse koostööga kriminaalasjades, politseikoostööga ja arengukoostööga.
- 26 Leping sisaldab esiteks mitut sätet õigusalse koostöö kohta kriminaalasjades, nimelt on artiklite 3–7 eesmärk hõlbustada liidu ja Mauritiuse Vabariigi ametiasutuste koostööd nii kriminaalmenetluses, kaasa arvatud tõendite lubatavuse, isikute õiguste ja menetluse teatavate spetsiifiliste asjaolude osas, kui ka otsuste täitmisel ELTL artikli 82 lõike 1 punkti d ja lõike 2 punktide a ja b tähenduses. Teiseks on lepingu eesmärk artikli 7 lõike 3 kohaselt toetada kohtunike, prokuröride ning kohtute ja prokuratuuride töötajate koolitust ELTL artikli 82 lõike 1 punkti c tähenduses. Lisaks sellele leiab parlament, et kuna EL-i ja Mauritiuse lepingu artikli 11 lõige 5 näeb ette, et ülesandeid, mida EUNAVFOR lepingu alusel täidab, võivad täita haldusasutused, siis selle asjaoluga on välistatud nende ülesannete sõjaline laad. Komisjon lisab seoses sellega, et tulenevalt EL-i ja Mauritiuse lepingu eesmärgist ja sisust oleks olnud põhjendatud ELTL artikli 82 võtmine vaidlustatud otsuse õiguslikuks aluseks.
- 27 Seejärel, mis puutub politseikoostöösse, siis EL-i ja Mauritiuse lepingu artiklites 6 ja 7 osutatud tegevus on seotud just „andmete kogumise, säilitamise, töötlemise, analüüsi ja vahetusega” ELTL artikli 87 lõike 2 punkti a tähenduses ning kuulub tegevuse hulka, mis on üldjuhul politsei ülesandeks ELTL artikli 87 lõike 1 tähenduses.
- 28 Lõpuks käsitleb leping ka arengukoostööd, kuna artiklis 7 ja artikli 10 lõike 2 punktis f on ette nähtud abi andmine Mauritiuse Vabariigile, mis on arengumaa ELTL artikli 208 tähenduses. Abi antakse „õigusaktide läbivaatamise, uurijate ja prokuröride koolituse, uurimis- ja kohtumenetluse ning eelkõige asitõendite säilitamise ja üleandmise ning apellatsioonimenetluse alal”.
- 29 Parlament ja komisjon järeldavad, et kuna liidu neis tegevusvaldkondades kohaldatakse seadusandlikku tavamenetlust, siis oleks pidanud võtma vaidlustatud otsuse aluseks ELTL artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunkti v ja otsus oleks tulnud seega vastu võtta pärast parlamendilt nõusoleku saamist.
- 30 Nõukogu, keda toetavad kõik menetlusse astunud liikmesriigid, vastab sisuliselt, et vaidlustatud otsus on õigesti vastu võetud ELL artikli 37 ja ELTL artikli 218 lõigete 5 ja 6 alusel, kuna oma eesmärgi ja sisu poolest on EL-i ja Mauritiuse leping seotud eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga.
- 31 Esiteks rakendatakse selle lepinguga nimelt ühismeedet 2008/851, täpsemalt selle artiklit 12, mille eesmärk on tugevdada rahvusvahelist julgeolekut liidu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames, ning seda kinnitab ka nimetatud ühismeetme artikkel 2, mis määratleb Atalanta ülesanded. Vastavalt ELL artikli 42 lõikele 1 on see poliitika ühise välis- ja julgeolekupoliitika lahutamatu osa.
- 32 Teiseks ei luba lepingu sisu – täpsemalt see asjaolu, et Atalanta annab piraatluses kahtlustatava isiku üle Mauritiuse Vabariigi ametiasutustele kohtuvõimu teostamiseks – teha järeldust, et Atalanta tegevus kujutab endast politseikoostööd või õiguslast koostööd EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise tähenduses. Kuigi Atalanta teatavatel ülesannetel võivad olla omadused, mis lähendavad neid politsei tegevusele, ei ole lähetatud relvajõududel vastava riigi seaduste kohaselt üldjuhul politsei või kohtu pädevust.

- 33 Nõukogu lisab, et EL-i ja Mauritiuse leping sisaldab konkreetselt artiklites 4–6 ja artiklis 8 meetmeid, mille eesmärk on see, et Mauritiuse Vabariik edendaks õigusriiki ja järgiks inimõigusi. ELL artikli 21 lõike 2 punkti b kohaselt kuulub inimõiguste edendamine kolmandates riikides ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide hulka.
- 34 Nõukogu täpsustab veel, et ei lepingu eesmärk ega sisu ei luba järeldada, et see puudutab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala või arengukoostööd.
- 35 Esiteks nähtub nimelt ELTL artiklitest 82 ja 87, et iga meede, mis puudutab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala, peab selle võimalikust välismõõtmest sõltumata olema võetud eesmärgiga edendada vabadust, julgeolekut ja õiguste tagamist liidu piires. Ent käesoleval juhul on EL-i ja Mauritiuse leping seotud peamiselt meetmetega, mida võetakse eesmärgiga tugevdada rahvusvahelist julgeolekut Somaalia ranniku lähedal ja seega väljaspool liitu.
- 36 Teiseks on Euroopa Kohus juba selgitanud, et meede ei kuulu arengukoostöö alla, kui selle peamine eesmärk on ühise välis- ja julgeolekupoliitika elluviimine, isegi kui see aitab kaasa arengumaa majanduslikule ja sotsiaalsele arengule (kohtuotsus komisjon vs. nõukogu, C-91/05, EU:C:2008:288, punkt 72). Abi, mida käesoleval juhul Mauritiuse Vabariigile antakse, on seotud üleandmistoimingutega EL-i ja Mauritiuse lepingu tähenduses ja Mauritiuse suutlikkusega täita seda lepingut kooskõlas rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktidega. Abi eesmärk ei ole Mauritiuse Vabariigi areng ja järelikult ei ole tegemist arengumeetmega.
- 37 Parlament vastab esiteks, et ELTL artikli 218 lõige 3 teeb vahet „eranditult” ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud lepingute ja „peamiselt” ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud lepingute vahel. Sama artikli lõige 6 lubab seega nõukogul parlamenti kaasamata lepinguid sõlmida ainult siis, kui need on seotud „eranditult” ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga. Seevastu juhul, kui lepingud on ainult „peamiselt” seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga ning sisaldavad ka muid poliitikaid puudutavaid kaasnevaid meetmeid, ei saa nõukogu neid ilma parlamenti eelnevalt kaasamata sõlmida.
- 38 Seejärel väidab parlament, et kuigi vaidlustatud otsusega rakendatakse ühismeedet 2008/851, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, ei anna see asjaolu piisavat alust järeldada, et vaidlustatud otsus on seotud sama poliitikaga. Ühismeetmel 2008/851 ja vaidlustatud otsusel on nimelt erinevad kohaldamisalad ja eesmärgid, arvestades, et Atalanta on ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga seotud sõjaline operatsioon piraatluses kahtlustavate isikute kinnipidamiseks, samas kui EL-i ja Mauritiuse lepingu alusel liidu ja EUNAVFOR-i esindajatele pandud ülesanded – eriti selles osas, millega on ette nähtud kahtlustatavate isikute võimalik hilisem üleandmine ja nende suhtes kohtuvõimu teostamine – ei ole sõjalist laadi ja lähevad Atalanta eesmärgist kaugemale.
- 39 Nõukogu ja menetlusse astunud liikmesriigid vastavad sisuliselt, et küsimus, kas leping on seotud „eranditult” ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga ELTL artikli 218 lõike 6 teise lõigu tähenduses, tuleb lahendada ainuüksi lepingu materiaalõiguslikust alusest lähtudes. Selline leping, nagu on arutusel käesolevas asjas, mis põhineb ainuüksi ELL artiklil 37, on seotud „eranditult” ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga.
- 40 Nõukogu on seisukohal, et sellist lähenemisviisi ei saa seada kahtluse alla ELTL artikli 218 lõigetes 3 ja 6 esinevate mõistete „peamiselt” ja „eranditult” eristamisega. Kui nimetatud artikli lõikes 3 viidatakse lepingutele, mis on „eranditult või peamiselt” seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, soovitakse sellega täpsustada, millisel ametiasutusel on õigus anda nõukogule soovitusi nende lepingute läbirääkimismenetluse raames, ent sama artikli lõikes 6 on „eranditult” ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud lepinguid mainitud seoses nende lepingute sõlmimisega.

- 41 Tšehhi Vabariik lisab, et ETL artikli 218 lõige 6 põhineb parlamendi sise- ja välispädevuse paralleelsusel. Sätte eesmärk on seega tagada, et parlament täidaks sama rolli nii lepingu sõlmimise otsuse vastuvõtmisel kui ka liidusisese akti vastuvõtmisel. Selles kontekstis tuleb Tšehhi Vabariik meelde, et vaidlusalune säte on kõigest menetlusnorm, ja toob esile, et mitte menetlused ei määra ära akti õiguslikku alust, vaid akti õiguslik alus määrab kindlaks menetlused, mida tuleb akti vastuvõtmisel järgida.
- 42 Rootsi Kuningriik ja Ühendkuningriik täpsustavad, et ETL artikli 218 lõike 6 teise lõigu selline tõlgendus, mida kaitseb parlament, esiteks kõigutab aluslepingutega kehtestatud institutsioonidevahelist tasakaalu, kus parlamendile on antud rangelt piiratud roll ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamisel, nagu nähtub eeskätt ELL artiklist 36. Teiseks on selline tõlgendus, mis kitsendab ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonna menetluste kohaldamisala, laiendades EL toimimise lepingus sätestatud menetluste kohaldamisala, vastuolus ELL artikliga 40. See säte tagab nimelt, et EL toimimise lepingust tulenevad volitused ei mõjuta ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga ette nähtud pädevust. Peale selle annaks see tõlgendus parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas vetoõiguse, mis on vastuolus Lissaboni lepingu koostajate otsusega anda parlamendile piiratum roll liidu tegevuses ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames.

Euroopa Kohtu hinnang

- 43 Alustuseks olgu meenutatud, et liidu õigusakti õigusliku aluse valik peab põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad ja mille hulka kuuluvad õigusakti eesmärk ja sisu. Kui meetme kontrollimise käigus selgub, et see taotleb kahte eesmärki või koosneb kahest osast ning üks neist eesmärkidest või osadest on määratletav peamisena, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab õigusaktil olema üksainus õiguslik alus, st peamisest või ülekaalukast eesmärgist või osast tulenev õiguslik alus. Seevastu juhul, kui meetmel on korruga mitu omavahel lahutamatu seotud eesmärki või osa, millest ükski ei ole teiste suhtes kõrvalise tähtsusega, mistõttu kuuluvad kohaldamisele aluslepingute erinevad sätted, peab meetme õiguslikuks aluseks erandina võtma vastavad erinevad õiguslikud alused (vt selle kohta kohtuotsus parlament vs. nõukogu, C-130/10, EU:C:2012:472, punktid 42–44).
- 44 Esimese väite ulatuse piiritlemiseks on oluline märkida, et parlament, nagu ta kinnitas ka kohtuistungil, ei väida selle raames, et vaidlustatud otsus oleks tulnud vastu võtta mõnel muul materiaalõiguslikul alusel peale ELL artikli 37, vaid tunnistab sõnaselgelt, et see otsus ning EL-i ja Mauritiuse leping taotleavad mõlemad ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud eesmärki.
- 45 Lisaks möönab parlament, et vaatamata asjaolule, et otsus ja leping taotleavad ka eesmarke, mis on seotud liidu muu poliitikaga peale ühise välis- ja julgeolekupoliitika, on need eesmärgid selle poliitika suhtes kõrvalise tähtsusega ja kuna seega võib ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärki vaidlustatud otsuse õigusliku aluse määratlemisel pidada peamiseks eesmärgiks, võis otsuse õiguspäraselt vastu võtta ainuüksi ELL artikli 37 alusel, välistades kõik muud materiaalõiguslikud alused.
- 46 Parlament väidab seevastu, et asjaolu, et vaidlustatud otsuse ning EL-i ja Mauritiuse lepinguga taotletakse kas või ainult kaasnevalt muid eesmarke peale ühise välis- ja julgeolekupoliitika, on see piisav, et välistada nimetatud lepingu seotus eranditult selle poliitikaga ETL artikli 218 lõike 6 tähenduses.
- 47 Selle sätte niisuguse tõlgendamisega ei saa nõustuda.
- 48 Kahtlemata võtab nõukogu ETL artikli 218 lõike 6 sõnastuse kohaselt vastu rahvusvahelise lepingu sõlmimise otsuse pärast parlamendilt nõusoleku saamist või temaga konsulteerimist, „[v]älja arvatud juhul, kui leping on seotud eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga”.

- 49 Ent üksnes sellise sõnastuse põhjal ei ole võimalik jõuda sätte ühemõttelise tõlgenduseni.
- 50 Eriti sellise lepingu sõlmimise otsuse korral, millega taotletakse peamiselt ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud eesmärki, ei võimalda see sõnastus teha kindlaks ei seda, kas otsust võib pidada, nagu väidab nõukogu, „seotuks eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga” ainuüksi sel põhjusel, et otsus põhineb selle poliitikaga seotud materiaalõiguslikul alusel, välistades kõik muud materiaalõiguslikud alused, ega seda, kas otsust tuleb pidada, nagu väidab parlament, seotuks ka muude liidu õigusvaldkondadega põhjusel, et sellega taotletakse muid kaasnevaid eesmärke peale peamise eesmärgi, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga.
- 51 Neil asjaoludel olgu meenutatud, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu õigusnormi tõlgendamisel võtta arvesse mitte üksnes sätte sõnastust, vaid ka selle eesmärke ja konteksti (vt selle kohta kohtuotsused Klarenberg, C-466/07, EU:C:2009:85, punkt 37, ja Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, punkt 34).
- 52 ELTL artikli 218 eesmärkide kohta tuleb märkida, et pärast Lissaboni lepingu jõustumist näeb see artikkel – selguse, järjekindluse ja ratsionaliseerimise nõuete täitmiseks – nüüd ette ühtse ja üldkohaldatava menetluse, mis puudutab nende rahvusvaheliste lepingute üle peetavaid läbirääkimisi ja lepingute sõlmimist, mida liit on pädev sõlmima oma tegevusvaldkondades, kaasa arvatud ühine välis- ja julgeolekupoliitika, välja arvatud juhul, kui aluslepingud näevad ette erimenetluse.
- 53 Selles menetluses tuleb aga just selle üldise laadi tõttu võtta arvesse aluslepingutega liidu iga tegevusvaldkonna osas ette nähtud erisusi, eriti mis puudutab institutsioonide volitusi.
- 54 Selles osas on oluline märkida, et nende erisuste arvestamiseks sisaldab ELTL artikli 218 lõige 6 kolme liiki rahvusvahelise lepingu sõlmimise menetlust ja igaühes neist on parlamendile ette nähtud erinev roll. Sellelt institutsioonilt võidakse paluda nõusolekut lepingu sõlmimiseks või hoopis temaga selles küsimuses lihtsalt konsulteerida või siis jätta ta lepingu sõlmimise menetlusest kõrvale, kahjustamata siiski tema õigust olla viivitamata ja täielikult teavitatud kõigil menetluse etappidel vastavalt ELTL artikli 218 lõikele 10.
- 55 Nagu võib järeldada eeskätt ELTL artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunkti v põhjal, peab selline eristamine peegeldama välistasandil institutsioonidevahelise pädevuse jaotust, mida kohaldatakse sisetasandil. Nimelt nõuab Lissaboni leping ühelt poolt parlamendilt nõusoleku saamist rahvusvahelise lepingu sõlmimiseks konkreetselt lepingute puhul, mis hõlmavad valdkondi, mille suhtes sisetasandil kohaldatakse ELTL artiklis 294 sätestatud seadusandlikku tavamenetlust või seadusandlikku erimenetlust, mille puhul on nõutav parlamendi nõusolek. Teiselt poolt on selle institutsiooni osalemine lepingu sõlmimises välistatud üksnes juhul, kui leping on seotud eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, mille raames Lissaboni leping annab parlamendile piiratud rolli (vt selle kohta kohtuotsus parlament vs. nõukogu, EU:C:2012:472, punkt 82).
- 56 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 30–32 sisuliselt esile tõi, kehtestab ELTL artikli 218 lõige 6 sümmeetria liidu meetmete sisetasandil vastuvõtmise menetluse ja rahvusvaheliste lepingute vastuvõtmise menetluse vahel, tagamaks, et parlamendil ja nõukogul oleksid konkreetse valdkonna suhtes samasugused volitused, järgides aluslepingutega kehtestatud institutsioonidevahelist tasakaalu.
- 57 Neil asjaoludel, just selle sümmeetria tegeliku järgimise tagamiseks, kehtib Euroopa Kohtu praktikast tulenev nõue, mille kohaselt määrab akti materiaalõiguslik alus kindlaks, millises menetluses akt tuleb vastu võtta (vt kohtuotsus parlament vs. nõukogu, EU:C:2012:472, punkt 80), mitte üksnes liidusisesel akti vastuvõtmiseks ette nähtud menetluse korral, vaid ka rahvusvaheliste lepingute sõlmimisel kohaldatava menetluse suhtes.

- 58 Seega tuleb ELTL artikli 218 kohase rahvusvahelise lepingu sõlmimise menetluse raames asuda seisukohale, et just lepingu sõlmimise otsuse materiaalõiguslik alus määrab kindlaks, millist liiki menetlus on selle sätte lõike 6 alusel kohaldatav.
- 59 Täpsemalt, kui kõnealuse lepingu sõlmimise otsus õiguspäraselt põhineb eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud materiaalõiguslikul alusel, kuulub kohaldamisele see menetlusliik, mis on ette nähtud ELTL artikli 218 lõike 6 teise lõigu esimeses lauseosas.
- 60 Selline tõlgendus on õiguskindlusest tulenevaid nõudeid arvestades veel enam põhjendatud. Nimelt, kui selle tõlgenduse järgi haakub menetlusõiguslik alus akti materiaalõigusliku alusega, võimaldab see kindlaks määrata, milline menetlus on kohaldatav, võttes aluseks objektiivsed kriteeriumid, mis on kohtulikult kontrollitavad, nagu on meelde tuletatud käesoleva kohtuotsuse punktis 43. Nii on tagatud ka akti õigusliku aluse järjekindel valik. Seevastu selle tõlgenduse tagajärjel, mida kaitseb parlament, tekib valiku tegemisel teataval määral ebakindlust ja ebajärjekindlust, kuna selle alusel võib kindlaks määrata erinevate menetluste kohaldamise liidu õigusaktidele, mis põhinevad ühel ja samal materiaalõiguslikul alusel.
- 61 Pealegi ei võimalda ka kontekst, kuhu arutusel olev säte kuulub, tõlgendada seda teisiti. Eriti kui võtta arvesse ELTL artikli 218 eesmärgid, ei saa parlamendi esitatud asjaoluga, et ELTL artikli 218 lõikes 3 on viidatud lepingutele, mis on „eranditult või peamiselt” seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, samas kui sama artikli lõige 6 mainib üksnes lepinguid, mis on seotud „eranditult” ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, põhistada viimasena nimetatud lõike sellist tõlgendust, mille esitas parlament. Pealegi seonduvad need kaks lõiget erinevate olukordadega. Kui ELTL artikli 218 lõikega 3 soovitakse täpsustada, millisel ametiasutusel on õigus anda nõukogule soovitusi nende lepingute läbirääkimismenetluse raames, ja see paigutub seega rahvusvahelise lepingu sõlmimisele eelnevasse etappi, siis sama artikli lõige 6 puudutab komisjoni otsust nende lepingute sõlmimise kohta.
- 62 Neil asjaoludel võis vaidlustatud otsuse vastu võtta ilma parlamendi nõusolekuta ja temaga konsulteerimata.
- 63 Eelnevast järeldub, et esimene väide ei ole põhjendatud.

Teine väide, et on rikutud ELTL artikli 218 lõiget 10

Poolte argumendid

- 64 Teises väites leiab parlament, et kuna nõukogu ei teavitanud teda EL-i ja Mauritiuse lepingu sõlmimisest „viivitamata ja täielikult” kõigil menetluse etappidel, siis on ta rikkunud ELTL artikli 218 lõiget 10, mis kehtib kõigi liidu sõlmitud lepingute suhtes, kaasa arvatud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud lepingud.
- 65 Eelkõige ei teavitatud parlamenti viivitamatult, kuna nõukogu edastas vaidlustatud otsuse ning EL-i ja Mauritiuse lepingu tekstid talle alles 17. oktoobril 2011, st pärast rohkem kui kolme kuu möödumist otsuse vastuvõtmisest 12. juulil 2011 ja lepingu allkirjastamisest 14. juulil 2011 ning 17 päeva pärast nende avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.
- 66 Nõukogu, kelle argumente Tšehhi Vabariik, Prantsuse Vabariik, Rootsi Kuningriik ja Ühendkuningriik sisuliselt toetavad, väidab esimese võimalusena, et teine väide on vastuvõetamatu. Kuna vaidlustatud otsus on seotud eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, siis vastavalt ELL artikli 24 lõike 1 teise lõigu viimasele lausele ja ELTL artiklile 275 ei ole Euroopa Kohus pädev otsustama selle seaduslikkuse üle.

- 67 Teise võimalusena väidab nõukogu, et teine väide on põhjendamatu, kuna tegelikult on parlamenti nõuetekohaselt teavitatud. Eelkõige ajavahemik, mille möödumisel parlamenti vaidlustatud otsusest teavitati – kuigi see on tavapärasest veidi pikem –, on mõistlik, arvestades ühtlasi asjaolu, et selle sisse jääb suvepuhkus.
- 68 Euroopa Kohtu pädevuse küsimuses märgib parlament, et ELL artikli 24 lõike 1 teine lõik välistab selle vaid EL lepingu V jaotise 2. peatükis leitud ühise välis- ja julgeolekupoliitika erisätteid puudutavas osas, kuid mitte seoses ELTL artikli 218 lõikega 10, mida teise väite kohaselt on rikutud.

Euroopa Kohtu hinnang

- 69 Kõigepealt tuleb küsimuses, kas Euroopa Kohus on pädev teise väite kohta otsust tegema, meenutada, nagu väidab nõukogu, et ELL artikli 24 lõike 1 teise lõigu viimasest lausest ja ELTL artiklist 275 tulenevalt ei kuulu üldjuhul Euroopa Kohtu pädevusse ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud sätted ning nende alusel vastuvõetud õigusaktid.
- 70 Igal juhul on nimetatud artikli 24 lõike 1 teise lõigu viimase lause ja artikli 275 esimese lõiguga kehtestatud erand ELL artikliga 19 Euroopa Kohtule antud üldisest pädevusest tagada õiguse järgimine aluslepingute tõlgendamisel ja kohaldamisel ning seega tuleb neid tõlgendada kitsalt.
- 71 Antud juhul tuleb märkida, et kuigi vaidlustatud otsus võeti vastu ainult ühel materiaalõiguslikul alusel, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, nimelt ELL artikli 37 alusel, nähtub otsuse preambulist, et selle menetlusõiguslikuks aluseks on ELTL artikli 218 lõiked 5 ja 6, mis reguleerivad rahvusvaheliste lepingute allkirjastamise ja sõlmimise menetlust.
- 72 Nagu on täpsustatud käesoleva kohtuotsuse punktis 52, on ELTL artiklis 218 sätestatud menetlus üldkohaldatav ja kuulub seega põhimõtteliselt kohaldamisele kõigi rahvusvaheliste lepingute suhtes, mille üle liit peab läbirääkimisi ja mille ta sõlmib kõigis oma tegevusvaldkondades, kaasa arvatud ühine välis- ja julgeolekupoliitika, mille kohta erinevalt muudest valdkondadest ei ole kehtestatud ühtki erimenetlust.
- 73 Neil asjaoludel ei saa nõustuda sellega, et Euroopa Kohtu pädevuse ulatuse erandlik piiramine, mis on ette nähtud ELL artikli 24 lõike 1 teise lõigu viimasel lauses ja ELTL artiklis 275, ulatub nii kaugele, et välistab Euroopa Kohtu pädevuse tõlgendada ja kohaldada sellist sätet nagu ELTL artikkel 218, mis ei kuulu ühise välis- ja julgeolekupoliitika alla, kuigi näeb ette menetluse, mille alusel ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud õigusakt on vastu võetud.
- 74 Järelikult on Euroopa Kohus pädev teise väite kohta otsust tegema.
- 75 Edasi, mis puudutab selle väite põhjendatust, siis tuleb sedastada, et ELTL artikli 218 lõige 10 sätestab, et parlamenti „teavitatakse viivitamata ja täielikult kõigil menetluse etappidel” selles artiklis ette nähtud rahvusvaheliste lepingute üle läbirääkimiste pidamisest ja nende sõlmimisest.
- 76 Antud juhul tuleb nentida, et parlamenti ei teavitatud viivitamata kõigil menetluse etappidel EL-i ja Mauritiuse lepingu läbirääkimistest ja sõlmimisest.
- 77 Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtub nimelt, et pärast seda, kui nõukogu oli läbirääkimiste alustamisest parlamendile teatanud, teavitas ta parlamenti nii vaidlustatud otsuse vastuvõtmisest kui ka lepingu allkirjastamisest alles kolm kuud hiljem ja 17 päeva pärast nende avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.
- 78 Seega on nõukogu rikkunud ELTL artikli 218 lõiget 10.

- 79 Seda järeldust ei saa seada kahtluse alla nõukogu argumendiga, et vaidlustatud otsus oli igal juhul Euroopa Liidu Teatajas avaldatud, nii et parlament sai sellega tutvuda. Avaldamine on nimelt ette nähtud ELTL artikliga 297 ja vastab avalikustamise tingimustele, mis kehtivad liidu õigusakti suhtes, et see jõustuks, samas kui ELTL artikli 218 lõikest 10 tulenev teavitamisnõue on ette nähtud selleks, et parlament saaks teostada demokraatlikku järelevalvet liidu välistoimingu üle ja konkreetsemalt kontrollida, kas tema volitusi on lepingu sõlmimise otsuse õigusliku aluse valikust tingituna täpselt järgitud.
- 80 Lõpetuseks tuleb küsimuses, kuidas ELTL artikli 218 lõike 10 rikkumine mõjutab vaidlustatud otsuse kehtivust, nentida, et selles sättes on ette nähtud ELTL artikli 263 teise lõigu tähenduses oluline menetlusnorm, mille rikkumine toob kaasa selle akti tühisuse, mida rikkumine puudutab.
- 81 Selles normis avalduvad nimelt liidu aluseks olevad demokraatlikud põhimõtted. Euroopa Kohus on selle kohta juba täpsustanud, et parlamendi osalemine otsustusprotsessis peegeldab demokraatia aluspõhimõtte järgimist liidu tasandil, nimelt seda, et rahvas osaleb esinduskogu kaudu võimu teostamisel (vt selle kohta kohtuotsused *Roquette Frères vs. nõukogu*, 138/79, EU:C:1980:249, punkt 33, ja *parlament vs. nõukogu*, EU:C:2012:472, punkt 81).
- 82 Seda silmas pidades on nimetatud normi tähtsust süstemaatilises plaanis Lissaboni lepinguga isegi suurendatud, viies selle sisse iseseisva sättena, mida kohaldatakse kõigi ELTL artiklis 218 ette nähtud menetlusliikide suhtes.
- 83 Nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 55, jääb Lissaboni lepinguga ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas parlamendile antud roll kahtlemata piiratuks.
- 84 Sellegipoolest ei saa sellest tõdemusest järeldada, et parlamendil, kuigi ta on eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud lepingute läbirääkimis- ja sõlmimismenetlusest kõrvale jäetud, ei ole mingeid järelevalveõigusi liidu selle poliitika osas.
- 85 Vastupidi, just selleks kohaldatakse ELTL artikli 218 lõikega 10 ette nähtud teavitamisnõuet kõigis rahvusvahelise lepingu sõlmimise menetlustes, kaasa arvatud eranditult ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga seotud lepingute puhul.
- 86 Kui parlamenti ei teavitata viivitamata ja täielikult kooskõlas ELTL artikli 218 lõikega 10 kõigil menetluse etappidel, kaasa arvatud lepingu sõlmimisele eelnev etapp, ei saa ta teostada talle aluslepingutega antud järelevalveõigust ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas ning olenevalt olukorrast esitada oma seisukohti, eriti mis puudutab õiget õiguslikku alust, millele tuginedes arutusel olev akt tuleb vastu võtta. Teavitamisnõude eiramine kahjustab neis oludes tingimusi, mille alusel parlament täidab oma ülesandeid ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas, ning seega on tegemist olulise menetlusnormi rikkumisega.
- 87 Neil asjaoludel on teine väide põhjendatud ja seega tuleb vaidlustatud otsus tühistada.

Vaidlustatud otsuse tagajärgede kehtivuse säilitamine

- 88 Nii parlament ja nõukogu kui ka suurem osa menetlusse astunud liikmesriikidest palub juhul, kui Euroopa Kohus peaks vaidlustatud otsuse tühistama, et ta säilitaks selle tagajärgede kehtivuse kuni uue otsuse vastuvõtmiseni.
- 89 ELTL artikli 264 teise lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus, kui ta seda vajalikuks peab, märkida, millised tühistatud õigusakti tagajärjed loetakse lõplikeks.

- 90 Tuleb möönda, et vaidlustatud otsuse tühistamine, ilma et säilitataks selle tagajärgede kehtivus, võib takistada EL-i ja Mauritiuse lepingu alusel läbiviidavate operatsioonide kulgu ning eriti EUNAVFOR-i poolt kinni peetud piraatluses kahtlustatavatele isikutele täiel määral tõhusat süüdistuse esitamist ja nende suhtes kohtuvõimu teostamist.
- 91 Seega tuleb Euroopa Kohtul kasutada talle ELTL artikli 264 teise lõiguga antud õigust ja jätta käesoleva kohtuotsusega tühiseks tunnustatava vaidlustatud otsuse tagajärjed kehtima.

Kohtukulud

- 92 Kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Sama lõike 3 kohaselt jäävad kummagi poole kohtukulud siiski tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks.
- 93 Kuna käesoleval juhul jäeti nii osa parlamendi kui ka osa nõukogu nõudeid rahuldamata, tuleb kohtukulud jätta nende kummagi enda kanda.
- 94 Kodukorra artikli 140 lõike 1 alusel kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Tühistada nõukogu 12. juuli 2011. aasta otsus 2011/640/ÜVJP Euroopa Liidu ja Mauritiuse Vabariigi vahelise lepingu, mis käsitleb piraatlusjuhtumi toimepanemises kahtlustatavate isikute ja kinnipeetud seonduvate vahendite Euroopa Liidu juhitud merevägede poolt Mauritiuse Vabariigile üleandmise tingimusi ning piraatlusjuhtumi toimepanemises kahtlustatavate isikute olukorda pärast üleandmist, allkirjastamise ja sõlmimise kohta.**
- 2. Jätta otsuse 2011/640 tagajärjed kehtima.**
- 3. Jätta Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud nende endi kanda.**
- 4. Jätta Tšehhi Vabariigi, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Rootsi Kuningriigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi, samuti Euroopa Komisjoni kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad